

De grote Zoon van Ruth geboren

Lucas 2:1-20

Thema: Hij kwam op aarde voor ons allemaal

Doel

De kinderen duidelijk maken dat God ons verlost en toekomst geeft door Jezus. Zijn dienende werk begint op Kerst in Betlehem.

Toelichting

Ruth is het bijbelboek van grote nood en de oplossing daarvoor. Het begon met een hongersnood in Betlehem. Noömi en Ruth keren arm en hongerig terug. Uiteindelijk geeft Boaz door zijn huwelijk met Ruth een nieuw bestaan aan Noömi. Hun leven wordt opnieuw met vreugde gevuld.

Op het Kerstfeest vieren we dat de voederbak, de kribbe, vol is. Niet vol met eten, maar vol van Gods Zoon. Hij is belangrijker dan voedsel. Hij vult niet alleen onze maag, maar geeft heel ons leven toekomst. We krijgen door zijn dienen, door zijn leven op aardse, volop Gods goedheid en genade.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Een baby in een voederbak

Richtlijnen: Waarin zit de hagelslag? En waarin zitten de boterhammen? Waarin bewaar je de kaas en de worst? Wij zouden het vreemd vinden als soep in een kartonnen doos zou zitten en brood in de doos voor de worst. De kerstgeschiedenis is vreemd. Jozef en Maria gaan op reis naar Betlehem, terwijl ze daar niet wonen. Jezus wordt geboren in een stal en wordt in een voederbak voor dieren gelegd. Dat is toch geen wieg voor een belangrijk iemand?

Vertel de kerstgeschiedenis vanuit dit perspectief. Het is wel vreemd, maar God heeft er een bedoeling mee. Jezus ligt in een voederbak omdat wij Hem nodig hebben, net als brood en aardappels. Zonder eten kun je niet leven, zonder Jezus kun je niet gelukkig zijn. Hij geeft ons Gods woorden, Hij doet wonderen, Hij vergeeft ons wat wij verkeerd doen. Hij kwam op aarde om mensen te dienen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Kerst: hulp in overvloed

Richtlijnen: We hebben vier weken lang het boek Ruth gelezen. Er was tekort aan eten. Je vroeg je af of Noömi en Ruth het wel gingen redden, of ze wel toekomst hadden. God zorgde daarvoor via Boaz.

Vertel de kerstgeschiedenis van uit dit perspectief. Ook bij de geboorte van Jezus gaat het in Betlehem over het oplossen van zorgen van mensen. Nee, Jezus komt niet alleen om Jozef en Maria gelukkig te maken met een zoon. Jezus komt om de wereld te redden. Hij geeft de mensen alles dat ze zo hard nodig hebben. Van zonde, armoede, ziekte, ongelukken worden mensen ongelukkig. Net als Noömi en Ruth.

Kerst betekent: Jezus zet zich in, geeft ons nieuw leven, een goede toekomst. Hij helpt ons om Gods geluk in overvloed te krijgen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gods Zoon in een voederbak

Richtlijnen: In Ruth lezen we de strijd om het bestaan. Steeds weer is er een tekort aan voedsel of hangt de nood als een dreigende wolk boven Noömi en Ruth. Obed is de zoon van Boaz waardoor alles anders wordt, in zijn dienende leven wordt hun bestaan zeker gesteld.

Vandaag vieren we dat God ons leven gaat redden. Het helpt ons in meer dan voedsel en een gelukkig aards bestaan. De engelen melden: in de hemel is het besluit gevallen dat de vrede op aarde in Jezus Christus zal komen. We worden verlost van alle dreigingen voor ons lichaam en onze ziel. Jezus verzadigt ons met Gods goedheid.

Er was eigenlijk geen plaats voor Hem. Dat geeft aan hoe hard het nodig was dat de grote Obed kwam. Hoe kwetsbaar onze toekomst was zonder Hem. Jezus komt om zijn leven te geven, om ons te dienen door zijn lijden en sterven. We zijn blij vandaag, maar tegelijk ook een beetje beschaamd

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Lucas is zich ervan bewust dat wat hij vertelt voor iemand die het niet heeft meegemaakt moeilijk te geloven is. Door duidelijk de datering te geven aan de hand van volkstelling in de tijd van Augustus en Quirinius nodigt hij de lezer als het ware uit om het zelf na te gaan. Quirinius was een kundig bestuurder met een zware klus: onder zijn voorganger had Rome zijn greep op Judea verloren, en Quirinius mag orde op zaken gaan stellen. Dat begint met weten wie er eigenlijk wonen. Vandaar de volkstelling.

- Vs. 4vv Een Joodse lezer voelt hoe pijnlijk dit is: Een nazaat van koning David, die op last van een pion van een Romeinse keizer een lange, moeizame reis moet maken. En dat met een hoogzwangere vrouw. Zo weinig was er over van de vorstelijke glamour, dat ze geen fatsoenlijke slaappleaats hebben. Laat staan een kraambed of kraamzorg. Nee, van Gods belofte dat er altijd een zoon van David zal regeren is werkelijk niets meer te zien. Over pijnlijk gesproken: een goede verstaander merkt ook op dat Jozef niet als vader van het kind genoemd wordt. Zo leren we dat het niet menselijke kracht of roem, maar genade van God is die hier aan het werk is.
- Vs.7 Maria bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Een door God aangezegde zoon, geboren in bijzondere omstandigheden: Dat is in de Bijbel al vaker het begin van iets groots in Gods plan geweest. Isaak, Jakob en Esau, Samuël: Wat zou God nu voor nieuws beginnen? Wie de Joodse heilige boeken kent, hoort hier Psalm 2:7. En met vers 7 de hele Psalm, over verlossing, een nieuwe toekomst voor Gods volk. Een toekomst die ver reikt: zelfs tot de volken, tot aan het einde der aarde.
- Vs. 8vv Het evangelie van Jezus Christus gaat over bevrijding. Over rollen die worden omgedraaid. Dat zie je ook terug in de getuigen die God oproept. De eerste getuigen zijn herders. Schaapherders staan laag aangeschreven – denk aan de zalving van David. 'Dat kleine broertje' had vader Isaï even vergeten toen hij zijn zoons bij elkaar riep. De engelen, Gods hemelse boodschappers, beginnen niet bij prinsen of schriftgeleerden, maar bij herders. Herders, omdat David van achter de schapen geroepen was. Herders, omdat regeren hoeden hoort te zijn. Herders, omdat Amos als herder profeet was. Herders, omdat zij de offerdieren voor de eredienst verzorgen. Zij krijgen te horen dat de grote belofte in vervulling is gegaan: De Messias, de HEER!
- Vs.13v De Messias is echt Heer. Heer van de hemelse legers. Juichende legers! En de boodschap is er een van vrede: Vrede tussen God die regeert en zijn mensen, die hij liefheeft.
- Vs.15vv De getuigen krijgen niet alleen de engelenboodschap, maar ook de bevestiging: Wat de engelen gezegd hebben, treffen ze precies zo aan. Jozef en Maria zelf zijn de eersten die het getuigenis van de herders horen. 'Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden'. Als je de werkelijkheid van God hebt meegemaakt, word je zijn boodschapper, zijn aardse engel. Je kunt en wilt niet anders.

Vragen

- Kies vijf woorden die je met Kerst associeert. Kies ook vijf woorden die dit verhaal bij je oproepen. Zie je overeenkomsten en verschillen?
- Het kerstwonder is dat Jezus de hemelse heerlijkheid inruilde voor de armetierigheid en misère. Maar ook dat de mens niets heeft in te brengen: Het is alleen genade. Hoe zie je dat terug in hoe wij kerst vieren?

Auteur: KS

Liederen

Psalm 98	
Lied 469	(=Gezang 133 LvdK)
Lied 485 (Zeg eens, herder)	
Lied 486	
Lied 476	(=Gezang 145 LvdK)
Gezang 141 LvdK	
Nowell	Zangbundel Johannes de Heer 948
Er is een Kindeke geboren op aard'	Hemelhoog 129
Heel gewoon	Hemelhoog 136
Immanuel (Want een Kind is ons geboren)	Opwekking voor kinderen 54
Zijn naam is Jezus	Op Toonhoogte 422
Goed nieuws	Hemelhoog 132

Auteur: PZ

Een baby in een voederbak

Inleiding

Op tafel zet je een bordje met een boterham. Een omgespoeld en gedroogd melkkarton vul je met een beetje hagelslag. Smeer boter op je brood en pak het 'pak melk' kantel het heel langzaam om het op je boterham te gieten. Melk op je boterham? Dat kan toch niet. De kinderen zullen verrast worden door de hagelslag. Dat kan toch niet, hagelslag hoort toch niet uit een melkpak te komen.

Vandaag een bijbelverhaal waarin de dingen ook niet lijken te gebeuren zoals het hoort. Een baby in een voederbak.

Bijbelverhaal

Stap, stap stap, wie lopen daar op die hele lange weg? Het zijn Jozef en Maria. Maria heeft een hele dikke buik. Het zal niet lang meer duren, dan wordt haar baby geboren. Gelukkig hoeft Maria niet te lopen, ze zit op een ezel. Waar gaan ze dan heen? Ze moeten van Keizer Augustus naar de plaats waar hun familie heeft gewoond. Keizer Augustus wil zo de mensen in Israël tellen. De familie van Jozef en Maria zijn geboren in Betlehem. Weet je het nog, Ruth en Obed woonden er en koning David. Ze zijn allemaal familie van Jozef en Maria.

Eindelijk, eindelijk komen ze aan in Betlehem. Ze willen graag een kamer in een herberg om te slapen. Ze vragen óveral, maar nergens is er een plekje. Bij de laatste herberg zegt iemand dat er alleen nog plaats is in een stal. Daar mogen ze wel naar toe gaan. Maria en Jozef zijn moe, ze zijn blij dat ze eindelijk kunnen uitrusten. En dan in die nacht wordt Maria's kindje geboren. Niet zomaar een kindje, maar de Zoon van God. De HEER heeft tegen Maria gezegd dat ze Hem Jezus moeten noemen. Ze wikkelt Hem in doeken en legt Hem in de voerbak van de dieren.

Ja, je hoort het goed! Hij ligt niet in een wiegje, maar in een voerbak waar de dieren uit eten. Dat kan toch niet, Jezus hoort toch in een mooie wieg te liggen. Hij is toch familie van koning David! Bovendien is Hij de Zoon van God. Koning van alle mensen op de hele wereld. De Here God heeft een ander plan. Hij wil laten zien dat het niet een gewóón koningskind is. Jezus zal niet in een paleis wonen. Ook zal Hij geen gouden kroon op hebben. Het is Gods bedoeling dat Jezus tussen de mensen woont. Zo kan Hij gaan vertellen dat God voor ons wil zorgen. Dat we kunnen eten en drinken om te groeien. Toch is het nog belangrijker dat het geluk in ons hart kan groeien. Door goed te luisteren naar Jezus kan dat. Door Gods Woord en zijn regels te volgen. Als Jezus net geboren is, weten alleen Jozef en Maria dat nog maar.

Ergens in het veld vlak bij de bergen, zijn herders. Ze passen op de schapen. Zij weten helemaal nog van niets. Ze zitten in de nacht bij een vuurtje, het is warm en geeft licht. Ze zitten wat te praten met elkaar, als er plotseling een heel groot licht is. Er is een engel bij hen gekomen, ze schrikken ervan. 'Je hoeft niet te schrikken hoor', zegt de engel. 'Ik heb heel mooi nieuws voor jullie. Er is een Kindje geboren in de stal. Het is Jezus, de Messias. Hij zal iedereen heel blij maken. Jullie kunnen allemaal gelukkig worden. Je zult Hem vinden in een stal bij Betlehem. Hij is in doeken gewikkeld en ligt in een voerbak. Dan is er ineens nog meer licht, er zijn allemaal engelen. Ze zingen: 'Ere zij God in de hoge en vrede op aarde voor alle mensen.'

Als ze bij de stal komen, zien de herders dat het waar is wat de engel heeft gezegd. Jezus ligt in doeken gewikkeld in de voerbak. Ze vertellen aan Jozef en Maria wat de engel allemaal tegen hen gezegd heeft. Maria vindt het fijn, ze denkt er nog lang over na. De herders gaan weer terug naar de schapen. Blij vertellen ze onderweg aan iedereen wat er is gebeurd.

Auteur: TD

Hulp in overvloed

Inleiding

Ben je wel eens in een oude stad geweest? Misschien zag het er nu oud en viezig uit, maar kon je zien dat het vroeger een prachtige stad was. Misschien zag je er wel grote, belangrijke gebouwen. Een oud stadhuis of een paleis, een huis met een bordje erbij wat er vroeger allemaal was gebeurd. Heel interessant. Het leert ons iets over de geschiedenis. Over mensen die we nu niet meer kennen, maar waar we nog wel wat van kunnen leren.

Bijbelverhaal

Vandaag zijn we in deze geschiedenis uit de Bijbel ook in een oud stadje. We zijn in Betlehem. Het is er vreselijk druk. Zo veel mensen, niet te geloven. Lucas heeft het voor ons opgeschreven om er veel van te leren. Hij vertelt heel precies wanneer deze geschiedenis plaatsvindt. Het is in de tijd van de volkstelling. Quirinius is de bestuurder van het land Judea. Zijn voorganger had er een potje van gemaakt en Quirinius gaat orde op zaken stellen. Hij wil weten wie er eigenlijk in zijn gebied wonen. Hier wil hij achter komen door een volkstelling. Iedereen moest op weg naar de plaats waar hij vandaag kwam. Nee, wat een gedoe, iedereen moest verplicht op pad. Of je nu jong of oud was, gezond of ziek. Iedereen moest. Wat want de keizer zei, dat gebeurde. De bestuurders van die tijd vonden zichzelf heel belangrijk. Zij weten niet dat wat zij op dat moment doen, nodig is om te vervullen wat de profeten vroeger al hadden voorgezegd. Jozef, een joodse man moet ook op pad. Hij moest van Nazaret in Galilea naar de stad van David, naar Betlehem. Omdat hij van David afstamde. Hij ging samen met Maria, zijn aanstaande vrouw die zwanger was.

Wie weet heb je deze geschiedenis al heel vaak gehoord, zeker in deze tijd van het jaar, maar er staan hier zulke bijzondere dingen!

Jozef stamde af van David. David was een koning geweest, lang geleden. Hij was geboren in Betlehem. Zijn opa was Obed en Obed was de zoon van Ruth over wie we de laatste weken over gehoord hebben. Maar Betlehem was geen mooie stad meer, geen bordje met: 'Hier woonde Ruth' of 'Hier woonde David'. Jozef was geen rijke prins... nee er was veel veranderd. In plaats van koning David waren nu de Romeinen de baas in het land.

En dan Maria, zijn aanstaande vrouw. Ze gaan dus nog trouwen, maar dan lezen we verder dat ze zwanger was. Ze krijgt een baby, maar Jozef is niet de vader. Jozef en Maria hebben al een hele wonderlijke, maar ook moeilijke en ingewikkelde tijd achter de rug en nu moeten ze ook nog op reis. Pff.

God had beloofd dat er altijd een zoon van David zou regeren. Nou de mensen zien er helemaal niets van. En precies nu, als Jozef en Maria in Betlehem zijn voor die volkstelling, moet Maria bevallen. Het kindje wordt geboren. Niet thuis of in het ziekenhuis, geen kamertje vol met babyspullen. Nee, in Betlehem waar het druk is, waar ze eigenlijk geen fatsoenlijke slaapplek hebben, daar komt het kindje van Maria ter wereld.

Eeuwen daarvoor hadden profeten al voorspeld dat dé zoon van David, de Messias, de Redder geboren zou worden in Betlehem. Dat was de echte reden dat er juist toen een volkstelling plaatsvond. Niet de keizer of de bestuurder die zo graag wilden weten hoeveel mensen er in het gebied woonde. Maar God zelf had (en heeft) de regie in deze geschiedenis. Jozef en Maria moeten wel op reis. Want in Nazaret, waar ze woonden, daar moest dit kind niet geboren worden. Het kind moest in Betlehem geboren worden.

Heel bijzonder en in onze ogen best vreemd, deze geschiedenis. Uit de hele Bijbel mogen we leren dat juist die momenten God aan het werk is. God is heel bijzonder, Zijn manieren zijn niet zoals die van mensen. Zijn plannen zijn vaak zo anders als dat mensen het zouden regelen. Hier leren en zien we weer dat het niet om mensen gaat, of om kracht of om roem of rijkdom, nee het gaat om God en om zijn werk. Hij geeft het ons, Hij geeft via Maria zijn Zoon aan de wereld. Juist toen, in die moeilijke tijden met de Romeinen als baas. God vergeet niet wat Hij heeft beloofd. Er blijft echt altijd een Zoon van David de baas.

Alles gaat anders dan wij zouden denken. Geen belangrijke mensen die op kraamvisite komen, niet de keizer of de burgemeester, maar herders. Herders werden in die tijd gezien als onbelangrijk. Zelfs David telde nog niet mee toen hij klein was en op de schapen moest passen. En toch, de engelen, de boodschappers uit de hemel gaan naar herders om hun te vertellen dat Jezus is geboren. Herders, Jezus zegt later: Ik ben de goede Herder. Een echte leider van een groep mensen hoort als een herder te zorgen voor de mensen. Herders zorgden voor de schapen die ook geofferd werden in de tempel. Juist zij horen als eerste dat Gods belofte vervuld is.

Heel veel engelen, een hemels koor, zingen dat er een boodschap voor de wereld is. Vrede tussen God die regeert en zijn mensen die hij liefheeft.

De herders krijgen niet alleen het bericht, nee ze gaan ook kijken. Ze vinden alles precies zoals ze het gehoord hebben. Ze vertellen ook aan Jozef en Maria dat alles echt is zoals de engelen gezegd hebben. En als ze het later aan andere mensen vertellen dan vinden die het ook vreemd en heel bijzonder. De herders gaan verder vertellen wat de engelen aan hen hebben verteld en wat ze zelf hebben gezien.

Dit bijzondere kindje is gekomen omdat God ook heel goed weet dat mensen het moeilijk kunnen hebben in het leven. Zorgen, verdriet, pijn. Honger, dorst. Dit kind is niet alleen geboren om Jozef en Maria samen een gezin te laten zijn. Nee dit Kind is geboren om te helpen, om te redden. Als hij later groot wordt, zal hij de mensen redden, zal hij de wereld redden. Hij gaat de mensen geven wat ze echt nodig hebben, namelijk een nieuw leven, een goede toekomst, een leven vol van Gods gelukt. Niet een beetje, maar in overvloed.

Wij horen ook over de belofte die God heeft vervuld. Elk jaar met kerst horen we deze prachtige geschiedenis, wij mogen het ook weer doorvertellen zodat anderen die hele bijzondere kind ook gaan zoeken. Dan komen ze er achter wat de prachtige geschiedenis van Gods beloften is: Ruth, David, Betlehem en de herders.

Kerst zet ons allemaal in beweging. Niet alleen horen dat het kind geboren is, maar op zoek gaan naar deze grote Zoon van Ruth.

Auteur: CdG

Gods Zoon in een voederbak

De afgelopen weken hebben we de geschiedenis van Noömi en Ruth gehoord. Noömi en haar gezin kregen in Betlehem te maken met een hongersnood. Ze vluchtten naar een buurland, Moab. Hier trouwen haar twee zonen met Moabitische vrouwen. Na de dood van Noömi's man en zonen gaat zij terug naar Betlehem in Juda. Haar schoondochter Ruth gaat met haar mee. In Betlehem ontmoet Ruth Boaz. Ze trouwen en krijgen een zoon, Obed genaamd. Obed is de vader van Isaï en de opa van David, die later de grote koning wordt van heel Israël. En vandaag, op eerste Kerstdag, lezen we van de geboorte van de grote Zoon van David, Jezus. Een gebeurtenis die meer dan 1000 jaar na Ruth plaatsvindt. Toch zijn er veel overeenkomsten tussen de geschiedenis van Ruth en de geboorte van Jezus.

In beide geschiedenissen speelt het plaatsje Betlehem een belangrijke rol. Betlehem, wat huis van brood/voedsel betekent, is een klein stadje zo'n 8 kilometer ten zuiden van het grote Jeruzalem.

Bij Noömi en Ruth zien we dat een hongersnood het stadje treft. Dat zal toen veel ellende gebracht hebben. Maar we hebben ook gehoord dat God een ommekeer in het leven van Noömi en Ruth heeft gebracht. God zorgde na de hongersnood weer voor brood in Betlehem. Hij zorgde er ook voor dat Ruth en Boaz een nieuw bestaan konden opbouwen waaruit nieuw leven voortkwam. Na veel ellende was er weer vreugde en blijdschap.

Diezelfde God die vreugde en nieuw leven gaf in het leven van Ruth en Boaz, deed dat ook in het leven van Maria en Jozef. In hetzelfde stadje waar Obed, Isaï en David werden geboren, wordt ook Jezus geboren, de eerstgeboren zoon van Maria.

Je moet weten dat het volk Israël al heel lang naar deze dag heeft uitgekeken. De voorgaande 1000 jaar hebben de profeten van God de geboorte van de Messias, Jezus, voorspeld. Het Oude Testament staat er vol van. Door de geboorte van Jezus, zo zeiden de profeten, wordt alles anders. Elke generatie van het Joodse volk hoopte daarom dat de grote Zoon van David in hun tijd zou worden geboren. Dat zou een groot feest van bevrijding worden. Hoe anders is de werkelijkheid die Lucas ons vandaag verteld. Jozef en Maria zijn hopeloos op zoek naar een plek waar Maria in alle rust haar eerste kindje kan baren. Ze vinden die plek in een achteraf gelegen grot, een plek waar ook het vee van een boer onderdak vindt. Op zo'n plek wordt de grote Koning, Davids Zoon en Gods Zoon geboren. Er is geen mens die er aandacht aan schenkt. Maar God doet dat wel!

God en zijn engelen jubelen het uit. Immers, Gods eigen Zoon, Jezus de Zaligmaker is geboren. En wie mogen het jubelgezang aanhoren? Zijn dat de belangrijke mensen van die tijd? De keizer, de stadhouder of de priesters? Nee, Jezus is gekomen om te dienen en om armen te helpen. Daarom vertelt God het goede nieuws van de geboorte van zijn Zoon als eerste aan de laaggeplaatsten in de maatschappij, Aan herders, een beroepsgroep waar mensen op neerkeken. Zij mogen het de engelen horen zingen: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die Hij liefheeft.'

Diezelfde God die vreugde gaf in het leven van Ruth, Boaz, Jozef en Maria doet dat vandaag nog steeds. Door de Bijbel

en Gods Geest kunnen ook wij delen in de vreugde die God geeft. Jezus is ook geboren om jou en mij dichter bij God de Vader te brengen.

Met Kerst zorgt God er zelf voor dat de kribbe, de voederbak, overstroomt van zijn Liefde voor ons. Want dat is de werkelijke betekenis van Kerst, dat God jou en mij zo liefheeft dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Daarom geven we alle eer aan God en zijn Zoon en zingen we samen met de engelen: [Ere zij God](#).

Kerntekst

De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David jullie Redder geboren. Hij is de Messias, de Heer.' (Lucas 2:10)

Vragen

- Kies vijf woorden die je met Kerst associeert. Kies ook vijf woorden die dit verhaal van de geboorte van Jezus bij je oproepen. Zie je overeenkomsten en verschillen?
- Het kerstwonder is dat Jezus de hemelse heerlijkheid inruilde voor de armetierigheid en misère. Gods Zoon in een voederbak. Maar ook dat de mens niets heeft in te brengen: Het is alleen genade. Hoe zie je dat terug in hoe wij kerst vieren?

Lied: [Born in a manger](#) (geboren in een voederbak).

Auteur: GW